

אמר, כנגד שבועה כתריים
שלמעלה, וכל הבל נעשה ממנו
קול, והעולם אינו מתקיים אלא
בהבל.

ולמדנו משמו של רבי שמעון,
ההבל מוציא קול ברוח ומים
שבו, ואין קול אלא עם הבל.
ולמדנו, בשבועה הבלים
מתקיימים העליונים והתחתונים.
ולמד רבי יצחק, בא תראה שעל
ההבל מתקיים העולם, שאלמלא
לא היה הבל שיוצא מן הפה, לא
התקיים אדם אפילו שעה אחת.

כמו כן אמר שלמה דבריו,
שהעולם מתקיים בהם, שבהבל
הזה מתקיים העולם. וההבל הזה
שמתקיים בו העולם, בא מן
ההבלים שלמעלה. והוא שכתוב
הבל הבלים, הבל מההבלים
שלמעלה, וכל דבריו היו כן.
ובהבלים שלמעלה כתוב, (דברים
ח) כי על כל מוצא פי ה' יחיה
האדם. מה זה מוצא פי ה' ? זה
ההבלים שלמעלה.

ולמדנו, וראיתי אני שיש יתרון
לחכמה מן הסכלות. מן הסכלות
ממש באה תועלת לחכמה.
שאלמלא לא נמצאה שטות
בעולם, לא נודעה החכמה
ודבריה. ולמדנו, חיוב הוא על
אדם שלמד חכמה ללמד מעט
מן השטות ולדעת אותו, משום
שבאה תועלת לחכמה בשבילו,
כמו שבאה תועלת לאור מן
החשכה. שאלמלא החשכה לא
נודע האור, ולא באה (נראית)
לעולם תועלת ממנו.

שנה, שיש יתרון לחכמה,
לחכמה סתם. שאמר רבי שמעון
לרבי אבא, בא וראה סוד הדבר,
לא מאירה החכמה שלמעלה ולא
נאורה אלא בשביל השטות
שמתעוררת ממקום אחר,
ואלמלא זה, אור ומשחה רבה

ושבועה הבלין אמר, לקביל שבועה כתריין
דלעילא, וכל הבל קלא אתעביד מניה, ועלמא
לא מתקיימא אלא בהבל.

ותאנא משמיה דרבי שמעון, הבל אפיק קלא
ברוחא ומיא דביה, ולית קלא אלא
בהבל. ותאנא בשבועה הבלין אתקיימין עלאין
ותתאין. ותאני רבי יצחק, תא חזי, דעל הבל
מתקיים עלמא, דאלמלא לא הוה הבל דנפיק
מפומא, לא אתקיים בר נש אפילו שענתא
חדא.

בגוונא דא אמר שלמה מלוי, דעלמא
מתקיימא בהו, דהאי הבל דמתקיים
ביה עלמא. והאי הבל דמתקיים ביה עלמא,
מהבלים דלעילא קאתי, הדא הוא דכתיב הבל
הבלים, הבל מהבלים דלעילא. וכל מלוי הכי
הו. ובהבלים דלעילא כתיב, (דברים ח) פי על
כל מוצא פי יי' יחיה האדם. מאי מוצא פי
יי'. דא הבלים דלעילא.

ותניא, וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן
הסכלות. מן הסכלות ממש, אתי
תועלתא לחכמתא, דאלמלא לא אשתכח
שטותא בעלמא, לא אשתמודעא חכמתא
ומלוי. ותאנא חיובא הוא על בר נש דאולף
חכמתא, למילף זעיר מן שטותא, ולמנדע
לה. בגין דאתי תועלתא לחכמתא בגיניה.
כמה דאתיא תועלתא לנהורא מחשוכא,
דאלמלא חשוכא לא אשתמודע נהורא. ולא
אתיא (נ"א אתחניא) תועלתא לעלמא מניה.

תנא שיש יתרון לחכמה, לחכמה סתם. דאמר
רבי שמעון לרבי אבא, תא חזי רזא
דמלה, לא נהיר חכמתא דלעילא, ולא
אתנהיר, אלא בגין שטותא דאתער מאתר
אחרא, ואלמלא האי, נהירו ורבו סגיא ויתיר